

Úřad práce České republiky, generální ředitelství

Č. j.: UPCR-2020/25554

Informace o výplatě obdobných koordinovaných rodinných dávek ze dvou států EU současně (souběhu dávek) se zřetelem na situaci ohledně BREXITU

Žádost:

ze dne 31. 1. 2020

Žádost o poskytnutí informací na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

„Kolik případů, kdy různé osoby pobíraly nárokové sociální dávky případně jiné formy veřejné finanční pomoci spadající do gesce ÚP ČR, a to jak v České republice, tak současně mimo ČR ze zahraničí, bylo díky činnosti ÚP ČR odhaleno od roku 2010 do ledna 2020 včetně vyčíslení škody vzniklé z takového počínání a jaký byl další postup ÚP ČR? Došlo k trestnímu stíhání pachatelů a úspěšnému vymáhání zneužitých prostředků a pokud ano, v jakém rozsahu?“

Odpověď generálního ředitelství Úřadu práce ČR:

K Vaší žádosti Vám sdělujeme následující:

Výplata rodinných dávek v souladu s koordinačními nařízeními Evropského Parlamentu a Rady (ES) 883/2004 (tzv. “základní nařízení”) a 987/2009 (tzv. “prováděcí nařízení”) probíhá standardním způsobem v rámci všech členských států EU. Přestože Spojené království Velké Británie a Severního Irska vystoupilo ke dni 31. 1. 2020 z EU, tak minimálně do konce roku 2020 podléhá výplata koordinovaných rodinných dávek výše uvedeným koordinačním nařízením (v rámci tzv. přechodného období).

Kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR koordinované rodinné dávky administrují na základě metodického vedení Generálního ředitelství Úřadu práce ČR, a to v souladu s výše uvedenými koordinačními nařízeními.

Pokud klient žádá o dávky státní sociální podpory na kontaktním pracovišti Úřadu práce ČR po návratu z jiného členského státu EU, informuje Úřad práce ČR dotčenou instituci jiného členského státu o záměru klienta a rovněž informuje o výplatě koordinovaných rodinných dávek z ČR. Úřad práce ČR se v rámci spolupráce a výměny informací, týkajících se sociálního zabezpečení, dotáže dotčeného členského státu na období pobírání dávek a na vyplacené sumy z jeho systému sociální podpory. Tímto krokem je zamezeno pobírání obdobných koordinovaných rodinných dávek ze dvou států EU současně (souběhu dávek).

Pokud dojde k situaci, kterou popisujete ve Vašem dotazu, tedy k souběhu dávek ze dvou států a je tento souběh zjištěn se zpožděním, je tato skutečnost řešena s dotčeným členským státem EU. Stát, který koordinované rodinné dávky vyplácel v určitém období neoprávněně, vyčíslí přeplatek na dávce klientovi, případně požádá druhý dotčený členský stát EU v souladu s koordinačními nařízeními o refundaci neoprávněně vyplacených dávek. Pokud klient není součinný, pohledávku neuhradí,

je možné v souladu s koordinačními nařízeními požádat členský stát EU, ve kterém je aktuálně bydliště dotčeného dlužníka, o součinnost s vymáháním pohledávky.

Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) 987/2009 upravuje zpětné vymáhání neoprávněně poskytnutých dávek v kapitole III. Úřad práce ČR nejprve postupuje v souladu se články 72 a 73 tohoto nařízení. Pokud dotčený členský stát nemůže poskytnout součinnost dle těchto článků, je postup veden v souladu s oddílem 3 tohoto nařízení, který upravuje vymáhání.

Ve Vašem e-mailu žádáte:

1) O počty případů, kdy různé osoby pobíraly sociální dávky, případně jiné formy veřejné finanční pomoci, spadající do gesce Úřadu práce ČR, a to jak z ČR, tak také z jiného členského státu za období od 2010 do současnosti.

Na tento dotaz Vám můžeme poskytnout požadované údaje za období od roku 2015 do 2018, tedy za období, kdy jsou tyto údaje Úřadem práce ČR sledovány na základě požadavku Evropské komise. V přílohách Vám zasíláme report *Frauds and errors in the field of EU family benefits coordination* za období, která máme k dispozici. Údaje byly ručně sebrány z jednotlivých krajských poboček Úřadu práce ČR. Tento report se týká výplaty koordinovaných rodinných dávek, ale neobsahuje případy, které jsou řešeny v souladu se článkem 78 nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) 987/2009. Tyto případy se nacházejí v dalším dokumentu v příloze *Questionnaire on the recovery procedures*. Další přílohy jsou statistiky refundací koordinovaných rodinných dávek za jednotlivá období.

2) Zda došlo k trestnímu stíhání pachatelů a úspěšnému vymáhání zneužitých prostředků a pokud ano, v jakém rozsahu?

K tomuto zasíláme na základě podkladů vyžádaných z úřadoven krajských poboček ÚP ČR následující informace:

Praha	v období 2015 – 2020 neevidován žádný případ trestního stíhání ve vztahu k výplatě koordinovaných rodinných dávek.
Hradec Králové	v období 2015 – 2020 neevidován žádný případ trestního stíhání ve vztahu k výplatě koordinovaných rodinných dávek.
České Budějovice	v období 2015 – 2020 neevidován žádný případ trestního stíhání ve vztahu k výplatě koordinovaných rodinných dávek.
Pardubice	v období 2015 – 2020 neevidován žádný případ trestního stíhání ve vztahu k výplatě koordinovaných rodinných dávek.
Plzeň	v období 2015 – 2020 neevidován žádný případ trestního stíhání ve vztahu k výplatě koordinovaných rodinných dávek.
Brno	v období 2015 – 2020 neevidován žádný případ trestního stíhání ve vztahu k výplatě koordinovaných rodinných dávek.

Příbram	v období 2015 – 2020 neevidován žádný případ trestního stíhání ve vztahu k výplatě koordinovaných rodinných dávek.
Liberec	v období 2015 – 2020 neevidován žádný případ trestního stíhání ve vztahu k výplatě koordinovaných rodinných dávek.
Karlovy Vary	1 případ takto neoprávněného pobírání dávek státní sociální podpory. Došlo k vydání rozhodnutí o povinnosti vrátit přeplatek, ten je splácen. V trestním řízení, zahájeném v dané souvislosti, došlo k odložení věci.
Zlín	1 případ v důsledku nesplnění ohlašovací povinnosti, kdy došlo v ČR v období 10/2015 – 4/2016 k přeplatkům na rodičovském příspěvku ve výši 26.600,- Kč a přídávku na dítě 3.500,- Kč. Dne 28. 11. 2017 bylo podáno trestní oznámení pro podezření ze spáchání přečinu podvodu s celkovou škodou 30.100 Kč. Dosud bylo uhrazeno 12.000,- Kč. Zůstatek 18.100,- Kč je dále vymáhán.
Olomouc	2 případy: 1) neoprávněně vyplácený rodičovský příspěvek a přídávky na děti, když rodič neoznámil, že vycestoval do Velké Británie. V této věci byl ÚP naposledy vyrozuměn dne 14. 8. 2019 o tom, že byla podána žaloba pro přečin podvodu. 2) dvojí pobírání rodičovského příspěvku v ČR a Německu, kdy trestním příkazem ze dne 13. 3. 2018 byla klientka uznána vinnou z přečinu podvodu.
Ostrava	4 případy: 1) klientka pobírala rodičovský příspěvek v ČR, vyčerpala částku 220.000,-Kč a pobírala zároveň z téhož důvodu dávky ve Velké Británii. Byl jí vyčíslen přeplatek 125.000,- Kč, zbytek byl již prekludován. Trestní oznámení podáno. Zatím splaceno 47.000,- Kč. 2) klientka pobírala přídávky na děti a rodičovský příspěvek v ČR a zároveň jí byla ve Velké Británii, neoprávněně vyplacena částka 108.800,-Kč. Trestní oznámení podáno. Na základě trestního příkazu propadnutí částky 16.590,50,- Kč z účtu. Přeplatky byly vyčísleny rozhodnutími ÚP, zatím neuhrzeno. 3) Klienti po návratu z Velké Británie nadále pobírali dávku přídavek na dítě (Child Benefit), byl vyčíslen přeplatek ve výši 12.643,65 liber. Dle sdělení klientů jim byly odcizeny doklady a dávky pobírala ve skutečnosti jiná osoba. V současné době je úřadem práce věc dále šetřena a poté budou případně vyčísleny přeplatky také

	<p>na dávkách pobíraných výše jmenovanými v ČR a věc dále řešena s Policií ČR.</p> <p>4) Klienti na ÚP dlouhodobě nepřiznávali příjmy - přídavky na dítě (Child benefit), které jim chodily z Velké Británie. Nejdříve byly vyčísleny přeplatky na státní sociální podpoře, Výše vymáhané částky činila 78.890,- Kč, dalších 50.739,- Kč je již v prekluzi. Následně byl řešen přeplatek na dávkách hmotné nouze, kde celková škoda činí 352.704,- Kč. Je zahájeno řízení o přeplatku a je předpoklad za ÚP ČR přihlásit škodu v rámci adhezního řízení. Trestní oznámení podáno v prosinci 2019. V návaznosti na to, jestli bude dále prokázáno, že klienti v zahraničí také pracovali a v jaké výši případně ne/přiznávali příjmy, může výše škody ještě doznat změny.</p>
Jihlava	<p>1 případ, klientka pobírala v ČR rodičovský příspěvek – primárně kompetentní pro výplatu dávek byla Velká Británie z titulu výdělečné činnosti otce a ČR sekundárně kompetentní z titulu bydliště dítěte a matky. V květnu 2015 se klientka dostavila na kontaktní pracoviště úřadu práce a oznámila, že od dubna 2014 do května 2015 bydlela i s dítětem také ve Velké Británii – byl vyčíslen přeplatek ve výši 68.400,- Kč. Úřad práce podal v březnu 2016 oznámení PČR na podezření ze spáchání trestného činu podvodu. PČR případ prošetřila a věc v listopadu 2016 odložila – nebyl prokázán úmysl, klientka vrátila 4.872,- Kč, zbytek byl prekludovaný.</p>
Ústí nad Labem	<p>82 případů (od roku 2011) Celková výše přeplatků: 2.824.080,-Kč Přeplatky doposud uhrazeny úřadu práce zpět: 1.264.612,-Kč (většina ze zbytku neuhrazených přeplatků předána k vymáhání na celní úřad) Počet případů předaný Policii ČR: 61 Zjištěný počet odsouzených klientů: 6 x podmíněně, 1x trest odnětí svobody, 3 x Policií ČR odloženo</p>

Přílohy: dle textu

S pozdravem